

Sygn. akt VII Ka 980/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Tomkiewicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Elżbieta Łotowska

przy udziale funkcjonariusza Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Celno-Skarbowego Wojciecha Piątkowskiego

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2017 r.

sprawy **L. B.** ur. (...) w B., syna B. i Z.

oskarżonego z art. 63§6 kks w zb z art. 54§2 kks w zb z art. 86§4 kks w zw z art. 7§1 kks

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w B. II Wydziału Karnego

z dnia 1 sierpnia 2017r. sygn. akt (...)

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

L. B. został oskarżony o to, że:

dnia 23.04.2017r. przez przejście graniczne w B., powiat B., woj. (...), przywiózł bez wymaganego zgłoszenia organowi celnemu oraz bez uprzedniego oznaczenia polskimi znakami akcyzy i jednostkowymi cenami detalicznymi, uchylając się od opodatkowania, z terytorium Federacji Rosyjskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyroby akcyzowe w postaci: 2739 paczek - 54780 sztuk papierosów różnych marek przez co został narażony na uszczuplenie podatek akcyzowy w wysokości 46421,00zł, podatek VAT w wysokości 12901,00zł oraz należność celna w wysokości 3534,00 zł, tj. o czyn z art. 63 § 6 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 k.k.s. w zb. z art. 86 § 4 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

Sąd Rejonowy w B. w II Wydziale Karnym, wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2017 roku, w sprawie o sygn. akt (...) orzekł:

I. oskarżonego L. B. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 63 § 6 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 k.k.s. w zb. z art. 86 § 4 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s., skazał go, a na mocy art. 63 § 6 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej grzywny na kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych;

II. na podstawie art. 29 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 30 § 1 i 2 k.k.s. i art. 31§ 6 k.k.s. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych zabezpieczonych w sprawie, przechowywanych w magazynie depozytowym Oddziału (...) w B. poprzez zniszczenie;

III. na podstawie art. 29 pkt 2 k.k.s. w zw. z art. 30 § 1 i § 2 k.k.s orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci autobusu marki N. (...) o nr rej. (...), nr nadwozia (...), dowodu rejestracyjnego (...) kluczyków do pojazdu - 2 sztuki, przechowywanych na parkingu depozytowym (...);

IV. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w całości.

Od powyższego wyroku apelację wniósł obrońca oskarżonego. który zaskarżył przedmiotowy wyrok w części dotyczącej punktu III rozstrzygnięcia, tj. w części dotyczącej orzeczenia przepadku autobusu marki N. (...).

Na zasadzie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k. wyrokowi temu skarżący zarzucił:

1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia mający wpływ na jego treść, a polegający na niezasadnym orzeczeniu przepadku autobusu marki N. (...) o nr rej. (...), nr nadwozia (...), dowodu rejestracyjnego nr (...) i 2 sztuk kluczyków należącego do oskarżonego L. B., pomimo, iż całościowa ocena materiału dowodowego winna prowadzić do wniosku, iż orzeczenie przepadku po myśli art. 31 § 3 ust. 1 k.k.s. byłoby niewspółmierne do wagi popełnionego przez oskarżonego przestępstwa skarbowego,

2. Rażąca niewspółmierność orzeczonej wobec oskarżonego kary poprzez jej obostrzenie w punkcie III zaskarżonego orzeczenia - przepadkiem na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci autobusu marki N. (...) o nr rej. (...), nr nadwozia (...), dowodu rejestracyjnego nr (...) i 2 sztuk kluczyków, pomimo, iż w przedmiotowej sprawie występuje szereg okoliczności podmiotowych i przedmiotowych przemawiających za tym, iż orzeczenie przepadku tego pojazdu byłoby niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa skarbowego, co winno skutkować koniecznością zwrotu tych rzeczy właścicielowi L. B. na zasadzie art. 31 § 3 ust. 1 k.k.s.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący na zasadzie art. 437 k.p.k. wniósł o:

1. Zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie III w części dotyczącej rozstrzygnięcia o środka karnym, poprzez jego uchylenie i w konsekwencji zwrócenie L. B. autobusu marki N. (...) o nr rej. (...), nr nadwozia (...), dowodu rejestracyjnego nr (...) i 2 sztuk kluczyków.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego na uwzględnienie nie zasługuje. Zawarty w niej zarzut jest niezasadny.

Sąd I-szej instancji dokonał prawidłowych ustaleń zarówno w aspekcie okoliczności stanu faktycznego, winy oskarżonego i kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu, jak również w aspekcie kary. Dokonana przez ten Sąd analiza materiału dowodowego jest wnikliwa i jasna, w pełni odpowiada dyrektywom określonym w art. 4 k.p.k. a przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 k.p.k. i przekonująco uzasadnione.

Odnosząc się do zawartego w apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności (surowości) środka karnego postaci przepadku autobusu marki N. (...) wraz z przynależnościami orzeczonego wobec L. B. na wstępie przypomnieć należy, iż zarzut rażącej niewspółmierności kary może być zasadnie podnoszony wówczas, gdy kara i orzeczone środki karne, jakkolwiek pozostające w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględniają w sposób właściwy okoliczności popełnienia przestępstwa (przestępstw), jak i osobowości sprawcy, w związku z czym kara jest w społecznym odczuciu karą niesprawiedliwą. Wprawdzie niewspółmierność kary jest pojęciem ocennym, ale z treści art. 438 pkt 4 k.p.k. wynika, że chodzi o niewspółmierność **rażącą**. Rażąca niewspółmierność wymierzonej kary zachodzi natomiast wtedy, gdy suma zastosowanych kar i środków karnych za przypisane oskarżonemu przestępstwo (przestępstwa) nie uwzględnia należyte stopnia społecznej szkodliwości czynu (czynów) oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celu kary w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa, a nadto celów zapobiegawczych i wychowawczych

(vide: Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz. pod red. prof., dr hab. Z. Gostyńskiego. Tom II. Dom Wydawniczy ABC 1998 i powołane tam orzeczenia SN).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że podniesiony w apelacji zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku prowadzi bowiem do przekonania, że Sąd I-szej instancji we właściwy sposób ocenił okoliczności mające wpływ na wymiar kary i to swoje stanowisko przekonująco umotywował. Orzeczony wobec oskarżonego w pkt III zaskarżonego wyroku środek karny jest adekwatny do stopnia jego winy i społecznej szkodliwości przypisanego mu przestępstwa, a jednocześnie w wystarczającym stopniu realizuje cele zapobiegawcze i wychowawcze stawiane przez ustawodawcę szeroko rozumianym rozstrzygnięciu o karze.

Nie sposób zatem podzielić wyводу skarżącego jakoby tak ukształtowane orzeczenie w zakresie środka karnego pozostawało niewspółmierne do wagi popełnionego przez oskarżonego przestępstwa skarbowego. Przede wszystkim poza sporem pozostaje mocno akcentowana przez obrońcę okoliczność, iż przedmiotowy autobus nie został w żaden sposób przerobiony w celu przewozu nielegalnych papierosów, a oskarżony wykorzystał do przemytu elementy konstrukcyjne pojazdu. Rzecz jednak w tym, że powyższe nie ma kluczowego znaczenia przy ocenie współmierność zastosowanego środka karnego. Trafnie w tym kontekście Sąd I-instancji odwołał się to treści art. 29 pkt 2 k.k.s., który to rozgranicza narzędzia i inne przedmioty, które służyły do popełnienia przestępstwa skarbowego (instrumenta sceleris), od narzędzi i innych przedmiotów, które były przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego (druga kategoria instrumenta sceleris). Narzędziem lub innym przedmiotem, które służyło do popełnienia przestępstwa skarbowego, jest każda rzecz, której użycie istotnie umożliwia lub ułatwia realizację znamion czynu zabronionego. Z kolei narzędziem lub innym przedmiotem, które było przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego, jest taki przedmiot, którego zasadniczym celem jest użycie do popełnienia przestępstwa skarbowego. W grę wchodzi przede wszystkim **środek przewozowy, niekoniecznie specjalnie przysposobiony do popełnienia przestępstwa skarbowego** (por. P. Kardas, G. Łabuda, T. Razowski: Kodeks karny skarbowy. Komentarz, LEX 2017; G. Bogdan, A. Nita, J. Raglewski, A. Światłowski: Kodeks karny skarbowy. Komentarz, Gdańsk 2007, s. 155-157). Obecnie nie jest już bowiem wymagane, by został on w jakikolwiek sposób przysposobiony do popełnienia przestępstwa skarbowego bądź też przedmiot przestępstwa skarbowego był w nim ukryty w miejscu nieprzeznaczonym do umieszczania przewożonych rzeczy (por. J. Raglewski: Przepadek przedmiotów w Kodeksie karnym skarbowym - zagadnienia materialnoprawne, Prawo Spółek 2001, nr 4, s. 54). Jakkolwiek w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2010 r., sygn. akt I KZP 17/10, ocena czy dany środek przewozowy może być uznany za przedmiot, który służył lub był przeznaczony do popełnienia przestępstwa skarbowego powinna być dokonywana w każdej sprawie in concreto, to jednak zważając na fakt, że czyn przypisany oskarżonemu polegał na przewozie autobusem marki N. (...) towarów reglamentowanych celnie w postaci papierosów, do popełnienia tego przestępstwa skarbowego nieodzowny był wskazany środek transportu. W omawianej sytuacji niewątpliwym zatem pozostaje uznanie, iż mógł on stanowić przedmiot przepadku.

Natomiast o tym, iż orzeczony środek karny nie pozostaje niewspółmierny do wagi czynu wymownie świadczy fakt, że oskarżony przewoził przez granicę polsko-rosyjską znaczną ilość wyrobów tytoniowych bez uprzedniego oznaczenia ich znakami akcyzy i bez zgłoszenia celnego organowi celnemu, zaś zachowanie jego naraziło na uszczuplenie należność publicznoprawną w łącznej kwocie ponad 62.000,00 zł. Zestawiając zatem oszacowaną wartość pojazdu oskarżonego (34.900,00 zł) z należnością narazoną na uszczuplenie, stwierdzić należy, że zaskarżone rozstrzygnięcie co do przepadku nie wykazuje cech rażącej dysproporcji do wagi czynu. Nie bez znaczenia dla tej oceny pozostają też okoliczności przedmiotowo i podmiotowo istotne dla ukształtowania wymiaru orzeczonej kary grzywny przywołane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zachowanie L. B. cechowało się wysokim stopniem społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu i charakteryzowało się daleko posuniętą konsekwencją. Oskarżony działał z zamiarem bezpośrednim kierunkowym, a popełnienie przypisanego mu czynu wiązało się podjęciem szeregu przestępczych zachowań, wcześniej zaplanowanych, u których podłoża leżała chęć uzyskania korzyści majątkowej. Postępowanie oskarżonego godziło w interes fiskalny Skarbu Państwa, a zatem pośrednio wszystkich obywateli. Wobec powyższego realizacja celów postępowania karnego może zostać osiągnięta tylko poprzez wielopłaszczyznowe

oddziaływanie względem oskarżonego, co prowadzi do konkluzji, iż stosowanie omawianego środka karnego w realiach przedmiotowej sprawy jest uzasadnione. W odniesieniu do całości reakcji prawnokarnej wymierzonej oskarżonemu za przypisany mu czyn, jest także rozstrzygnięciem zasadnym oraz sprawiedliwym.

Istotne znaczenie ma także dotychczasowy sposób życia L. B., który wbrew twierdzeniom obrońcy, nie jest sprawcą incydentalnym, bowiem jak słusznie podnosi Sąd Rejonowy, był on już uprzednio karany za wykroczenia skarbowe polegające na przewożeniu wyrobów akcyzowych przez granicę polsko-rosyjską. Postawa oskarżonego dowodzi zatem, że całkowicie ignoruje on orzeczenia sądowe, a wymierzone kary nie wywołują w wymienionym refleksji nad swoim zachowaniem. L. B. mimo wcześniejszych skazań, ponownie naruszył porządek prawny i powinien liczyć się z negatywnymi skutkami popełnionego czynu.

Sąd Okręgowy nie podzielił zatem argumentacji skarżącego, który uznał zastosowanie orzeczonego środka karnego za nieuzasadnioną dolegliwość dla oskarżonego. Będzie on bowiem dodatkową motywacją do przestrzegania obowiązujących przepisów. Konsekwencje wypływające ze swojego bezprawnego zachowania – wobec faktu, że oskarżony jest osobą dojrzałą, powinny być przez niego w pełni uświadamiane w momencie podjęcia decyzji o popełnieniu przestępstwa. Dlatego jedynie tak ukształtowanie omawianego orzeczenia o karze winno skutkować właściwym oddziaływaniem wychowawczym na L. B. i unikaniem w przyszłości przez oskarżonego naruszeń porządku prawnego.

Z tych też względów, nie podzielaając zarzutu ani wniosku zawartego w apelacji, zaskarżony wyrok jako prawidłowy i słuszny utrzymano w mocy (art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.).

Zważywszy na wymiar obciążającej oskarżonego należności oraz sytuację majątkową L. B., Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione zwolnić wymienionego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze (art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 624 § 1 k.p.k. i art. 113 § 1 k.k.s.).